

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Marlene

LDUNS

PRAKTISK VECKOTIDNING
FÖR
QVINNAN OCH HEMMET.

N:r 38.

Fredagen den 21 september 1888.

1:sta årg.

Byrå: 8 Sturegatan 8 (ingång från Humlegårdsg. 19) Annonsspris: 25 öre pr petitrad (= 10 stafvelser).	Tidningen kostar endast 1 krona för kvartalet. postarvodet inberäknadt. Ingen försäljningsavgift!	Redaktör och utgifvare: FRITHIOF HELLBERG. Träffas å byrån kl. 9-10 och 4-5. Allm. Telef. 61 47.	Utgifningstid: hvarje helgfri fredag. Sista numret i hvarje månad innehåller en fullständig mode- o. mönstertidning.	Prenumeration sker: I landsorten: å postanstalterna. I Stockholm: hos redaktionen, å Stads- postens hufvudkontor, i de större bok- läderna samt å tidningskontoren.
---	--	---	--	---

Den make, som dig blir beskär'd,
 (Märk denna stora hemligheten!)
 Var huld, om han är huldhet värd,
 Om ej — så var det i förtreten.

Gör nöjet bofast i ditt hus,
 Eg i ditt hjerta samvetsfriden;
 Den gör vår uppsyn mild och ljus,
 Den rår på sorgerna och tiden.

A. M. Lenngren.

De,

som veta sig ej hafva erlagt abonnements-
 afgiften för något af Iduns 3 första kvartal,
 men det oaktadt erhållit tidningen, torde oför-
 dröjligen fullgöra sin skyldighet i detta af-
 seende. Tidningen indrages eljes från och
 med nästa nummer.

Våra kvartalsprenumeranter erinras om quar-
 talsskiftet den 1 Oktober och bedjas i god tid
 förnya sin prenumeration. Stockholmsboar kunna
 göra detta å Iduns expedition, Klarabergsgatan
 54, en tr., eller å stadsposten; landsortsboar
 å närmaste postanstalt. Den, som samlar fem
 prenumeranter och insänder afgiften för dessa
 till tidningens expedition, erhåller sex exem-
 plar sig tillsända under korsband.

Iduns

Byrå och Expedition

äro fr. o. m. måndagen den 24 september
flyttade till

Klarabergsgatan 54, 1 tr. upp.

Fru Haraldsons ideer.

Återgifna af Ave.

»Hon är en mycket snäll och bra men-
 niska, det betviflar ingen; men hon
 har allt sina egna ideer, det är då visst.» Så
 lyder för ögonblicket det s. k. allmänna om-
 dömet om min värderade väninna, och med
 hennes tillåtelse skall jag här rent opartiskt

framställa en af de »ideer», som stött flere
af hennes bekanta.

Det var i slutet af sistlidne juni, som hon
och jag företogo en resa tillsammans för att
besöka gemensamma vänner i en af Sverges
medelstora städer.

Hände det då, att vi en dag, tillika med
den familj, vi gästade, blefvo inbjudna att
deltaga i en sammankomst och vara behjelp-
liga att sy en del kläder åt barnen i en
välgörenhetsanstalt, som är grundad och upp-
rätthålles med frivilliga bidrag.

En stor krets damer i smakfulla sommar-
dräkter var församlad i en elegant trädgårds-
salong, med lätta ljusa möbler, och ute på
den friska gräsplanen emellan blommande
buskgrupper fladdrade barn omkring, likt
mångskiftande fjärilar, under lek och jubel.
Det hela var en särdeles tilltalande tafla.

Då öfliga förfriskningar blifvit intagna,
inbuross tre stora packor blått och hvitt
bomullstyg, af den färg, som vanligen kallas
»peppar och salt», samt ett stycke blått
och hvitrandigt bomullstyg, allt af temligen
dålig väfnad.

Det förra tyget var afsedt till klädningar
åt anstaltens flickor, det senare till förkläden
åt barn af båda könen derstädes. Man vän-
tade på anstaltens föreståndarinna, som
skulle skära till kläderna, och der började
breda sig en viss otålighet i damkretsen.

»Kanske jag kan vara till tjänst?» sade
då fru Haraldson. »Det gör väl det samma,
hvilket af dessa tre stycken jag klipper af;
tyget tyckes vara alldeles lika?»

»Ja, vi begagna alltid ett och samma
slags tyg till barnen.»

Fru Haraldson började tigande att veckla
upp det ena stycket, men der låg nu något
sorgset i hennes nyss så glada ögon.

»Vi göra ingen åtskilnad emellan barnen,»
upplyste en dam; »finner ni ej det vara
rättast?»

»Då jag öppet tillfrågas, säger jag lika
öppet nej,» svarade hon på sitt vanliga
stillsamma sätt. »Om jag hade något att
råda här, så skulle det vara, att det ena af
dessa gråblå tygstycken utbyttes mot ett i
rött och hvitt, det andra mot samma slags
randiga bomullstyg, som det den lilla flickan
der har till klädning; priset är ju lika på
alla dessa tyg.»

Då ingen svarade, lät fru Haraldson ämnet
falla och bad blott om att få mönster eller
modell till den lilla klädning, hon skulle
klippa, och man lade fram en illa tillskuren
dräkt, bestående af kjol och kofta.

»Skola vi ej först höra efter, om ej före-
ståndarinnan har några på en gång lämplig-
are och prydligare modeller? Det är ju att
skämma ut en dräkt. Men se der!» utbrast
fru Haraldsson lifligare, »den lilla flickans
klädning — den der hvita tvättklädningen
menar jag — den är både bekväm och
treflig, kunna vi ej klippa t. ex. två efter
den och så ett par eller tre med en liten
förändring —»

»Bästa fru Haraldson, här är fråga om
föräldralösa barn, barn, som lefa på
andra barmhertighet, och då kan det
väl ej komma i fråga, att de skola klädas
som våra egna.»

»Förlåt, jag antog, att just emedan det
var stackars fattiga föräldralösa, så ville ni
alla handla så emot dem, att de små skulle
känna sin olycka mindre hård och —»

»Det är ett allmänt antaget bruk, att
sådana barn ha en bestämd dräkt; nog vet
fru Haraldson detta.»

»Men detta är ju dock ett grymt och till-
lika ett dumt bruk, fru Wilén.»

»Vill fru Haraldson ha godheten uttala
sig något närmare om saken!»

Min väninna var något blek, när hon nu
lade saxen ned på det upprullade tyget och
satte sig. Hon lider ju alltid, då hon så

der ser sig tvungen att uppträda i en större krets.

»Jag föreställer mig», började hon, något darrande på rösten, »att det knappast kan tänkas en tyngre lott, än att i späad ålder vara värnlös, antingen detta skett genom föräldrarnes frånfälle eller derigenom, att de ej förmå uppfostra sina små.

Att gifva af sitt öfverflöd eller af det man, strängt taget, ej sjelf behöfver, är ju en lätt sak och dertill en stor glädje; men att nödgas emottaga allmosor är tungt, tungt äfven för barnet, när det börjar förstå något af samhällslifvet. De första starka intryck ett barn får, äro vanliga afgörande för dess hela själsriktning, och drägten spelar en icke obetydlig rol i ett barns tankelif. Liksom der genom lyx och fåfänga i barndrägter utvecklas fåfänga, ytliga människor, så har äfven de otäcka uniformerna på välgörenhetsanstalterna stor skuld till, att barnahjertat der så ofta fylles med bitterhet och onda tankar.

Låtom oss blott sjelfva sätta oss in i sådana barns belägenhet! Tvingas, att år ut, år in bära en kostym, som för hela samhället stämplar oss till nådehjon. Att aldrig kunna vara bland andra människor, utan att veta sig vara ett slags utställningsföremål, ett prof på människors välgörenhet! Hur monne vi skulle känna detta?»

Den oskyldiga fröjd, som för barn ligger deri att gå och vänta på en ny drägt, en, som ej är lik den gamla, finnes ej för dessa fattiga små, och då kan man ej heller begära, att de skola vara ordentliga och rädda om sina kläder, ty det är en förhatlig slafdrägt man påtvingar dem.

Jag vet nog, att man mångenstädes söker väcka barnens tacksamhet genom att föreställa dem, hur trasiga och eländiga de skulle ha varit, om ej barmhertiga människor tagit vård om dem. Men detta sätt gör blott sinnet ännu bittrare och låter barnen ännu djupare känna sin oförskyllda förnedring och sin olycka, att ej »höra till andra människor».

Och så gå vi och vänta hvete, der vi gått tistel; vänta att se tacksamhet och kärlek gro i systematiskt förhärdade barnasjälur.» — — —

»Ja, detta om barnens *själslif* går visst för högt för mitt begrepp,» afbröt fru Wilén den djupa tystnad, som följde på fru Haraldsons ord, »men det kan jag begripa, att om vi skulle börja kläda de fattiga barnen liksom våra egna, så borde vi ju också skaffa tyg till kläder åt dem af det allra bästa slag, eller hur?» Fru Wilén log en liten smula hånfult.

»Naturligtvis borde vi det, om man nämligen med det *allra bästa*, menar starka, äkta tyg till sommardrägter och varma, lätta helyllevaror för vintern. Men icke ens i hemmen kan alltid regeln, »att köpa de bästa, dyraste varorna, är att köpa billigast» följas, ty hvar och en får rätta sig efter tillståndet i kassan. Samma förhållande är det ju med föreningarnes tillgångar. Dock skulle jag önska — ja, jag tror till och med att jag skulle kunna tala rent offentligt i ämnet, så varmt ligger det mig om hjertat — jag skulle vilja med ord och handling arbeta för, att *i just denna punkt* få hela den nu rådande tankegången vänd i motsatt riktning.»

»Hur menar fru Haraldson?»

»Jo, jag menar, att det är bättre att låta ens egna barn försaka något för att vi må

kunna gifva de värnlösa en bättre ställning. Våra barn ha *hem*, lefva i en atmosfär af kärlek, ömhet och vård, om hvilken de andra blott drömma. Våra barn taga ej skada, vare sig till kropp eller själ, om de bära tarfligare kläder, på det att ett föräldralöst barn må få en riktigt god drägt; jag tänker att detta tvärt om skulle skapa god ömsesidig hjertevärme — —.»

Men här ha vi ju föreståndarinnan! Hon har säkert en så stor och rik erfarenhet, att ni åt henne kunna lemna afgörandet af den närmast liggande saken.» Fru Haraldson pekade på de tre gråblå tygpäckorna...

Om dessa blefvo använda eller utbyta? spörja Iduns läsarinna.

Det vet jag ej, ty en ung fru, man titulerade henne öfverstinna — ropade till sig sin lilla flicka, tog af henne ett förkläde, klippt efter en särdeles god och vacker modell, lade det som mönster på det randiga tyget och klippte till några förkläden, som delades ut mellan damerna. Och jag såg äfven, att flera af fruarna kallade fram sina barn för att granska och jemföra förklädesmodeller för små flickor och gossar. Klädningstyget rördes ej.

Och fru Haraldson?

Hon fällade en garnering, tror jag. Men hon måste finna sig uti att bli tagen på orden, att hon ville tala offentligt om den allmänna och enskilda välgörenheten. Der-af följde, att hon under följande veckor måste hålla några föredrag, och dessa ha gifvit anledning till mycket olika omdömen om fru Haraldsons ideer.

Som vanligt, då hon nödgats föra ordet, känner hon sig nedtryckt af det stora ansvar, som följer med en sådan uppgift; därför önskar hon, att Iduns läsarinna, som visat att de förstå henne, må få del af dessa hennes föredrag.

Siningsmannen.

(Från Kristofer Jansons månadsskrift »Saamanden».)

Hvem skall så, hvem skall så?

Alla, alla, stora och små,

Köpmän vid Disk och bonde vid

plog,

Barnet, som sjunger i mark och skog,

Mamma, som kysset en barnmun röd,

Syster, som ute får tjena sitt bröd,

Fattigman, fint folk och kofta grå,

Alla, alla här skola så.

Hvad skall du så, hvad skall du så?

Allt, som kan lära oss högre nå,

Ett vänligt ord och en munter sång,

En kärleksgerning af hjertelags tvång,

Harm emot allt, som är fult och rått,

Spær för allt, som är ädelt och godt,

Allt, som kan bringa oss framåt gå,

Det skall du så, det skall du så.

Hvar skall du så, hvar skall du så?

Der, hvar du kan ett hjerta nå,

Öfverallt, der på skörd du tror,

Hos far och syster, hos vän och brot,

På gata, i kyrka, vid arbete, lek,

Hos kinden röd och hos kinden blek,

Hvar helst fins jordmon, om blott till

ett strå,

Der skall du så, der skall du så.

När skall du så, när skall du så?

Så länge någon i natt än ses gå,

Så länge det ännu oss bringas bud,

Om själar, som icke ha funnit sin Gud.

Så länge det famlas på vilsen led,

Så länge stoftet än tynger oss ned,

Ja, här och bak dödens dimmor grå,

Der skall du så, der skall du så.

O. G—d.

Fredrika-Bremer-Förbundets sjukkasse.

I vår tid, då alla slags försäkringsrörelser mer och mer utvidga sig, då öfvertygelsen om klokheten, så väl af brandförsäkringar som af lif- och olycksfallsförsäkringar mer och mer börjar ingå i det allmänna medvetandet, gifves det dock ett fall, der fortfarande stor tröghet råder, nämligen bland den bättre klassens arbetande qvinnor, hvilka ännu ej kommit till insigt om den skyldighet de hafva att under helsans dagar försäkra sig för kommande sjukdomstider.

Detta beror väl i första rummet på den oföretagsamhet, den »låt-gå» natur, som i allmänhet vidlåder den svenska nationen, och som hos qvinnan blifvit skarpare utpräglad genom den vana vid beroende och hjälp, som hennes ställning i samhället sedan århundraden gifvit henne. Men nu, då denna ställning förändrats, då så många unga qvinnor egna sig åt ett sjelfständigt arbete och ofta nog föredraga ett lif af försakelse och sträfvan framför ett af bekvämlighet och beroende, böra de äfven, då de med endast en obetydlig penningeuppoffring kunna hjälpa sig sjelfva, känna det som en pligt, att när sjukdomen kommer icke lita endast på barmhertiga människors hjälp.

Sjukdom är något, som i de flesta fall drabbar hvarje människa en eller flere gånger i hennes lif, och ändå är hvar och en i ungdomen benägen att tro sig fritagen derifrån. En eldsvåda eger ju jemförelsevis sällan rum i enskilda hem, åtminstone i de större städerna, och dock finnes väl icke mången, som med anspråk på att kallas ordentlig och samvetsgrann icke har sin egendom brandförsäkrad. Bör ej på samma sätt hvarje samvetsgrann människa, som lefver af sitt arbete, försäkra sig mot sjukdom?

Men invändes kanske här, de höga afgifterna till en sjukkasse kunna ofta vara nästan omöjliga att taga från en redan förut knapp lön. Visserligen, men om den knappa lönen med svårighet räcker till under helsans dagar, så

kan den omöjligt vara tillräcklig under sjukdomens — äfven om den ej, såsom fallet är på många ställen, helt och hållet indrages — och den, som af ett sådant skäl afhålles från att ingå i en sjuk-kassa, har dermed sagt, att hon, om sjukdom träffar henne, är beredd att lita endast på andras hjälp.

För att befria den arbetande qvinnan från ett sådant öde och bereda henne tillfälle till självhjälp har Fredrika-Bremer-Förbundet stiftat sin sjuk-kassa. I slutet af april 1887 blef kassan konstituerad, och redan från den korta tid den varit i gång kunna anföras flere exempel på dess gagnande verksamhet.

En gymnastiklärarinna, som af muskelreumatism i ena armen var urståndsatt att arbeta, har under slutet af år 1887 och början af år 1888 uppburit all den sjukhjälp, som af kassan får utbetalas, d. v. s. 136 kr. 50 öre under hvardera kalenderåret, således tillsammans en summa af 273 kronor. En ung qvinna, som blifvit sjuk till följd af öfveranstängning, intogs på Diakoniss-sjukhuset. Afgiften der är 1 kr. om dagen, och som sjukhjelpen utgår med 1 kr. 50 öre per dag, kunde hon dermed icke allenast betala afgiften till sjukhuset, utan äfven afsätta 50 öre om dagen. En skriftställarinna, som äfven genom öfveranstängning var oförmögen till sitt arbete, kunde genom utbekommande af sjukhjelpen bekosta en två månaders lång gymnastik- och massage-kur.

Ännu flere exempel skulle kunna anföras — kassan har under den tid den varit i verksamhet lemnat i sjukhjälp 723 kronor — men dessa äro tillräckliga för att ådagalägga, att kassan redan varit till verkligt gagn för sina delegare.

Afgifterna till kassan utgöras af en inträdesavgift 3—8 kronor och en årsavgift 12—17 kr., beroende på den inträdessökandes ålder.

Kassan är öppen för inskrifningar hvarje helgfri torsdag $\frac{1}{2}$ 6— $\frac{1}{2}$ 7 å Fredrika-Bremer-Förbundets byrå, Malmstorgsgatan 5, der upplysningar kunna erhållas alla dagar 11—4; dessutom meddelas vid skriftlig förfrågan under adress: Fredrika-Bremer-Förbundets sjuk-kassa, Malmstorgsgatan 5, Stockholm, alla önskade upplysningar.

Qvinnor.

Porträttstudier för Idun af *Johan Nordling*.

V.

Kathe.

(Slut fr. föreg. n.r.)

Den sedan — hvilken följd af soliga dagar, som radade sig den ena till den andra likt de glänsande perlorna på sitt band, en-hvar den andre lik och dock så afslutadt sköna hvarje för sig. Från tidig morgon till sen qväll var de ungas lif en oafbruten lek, en lek som i gamla dagar med något nytt utsägligt behag öfver sig, hvilket de båda kände och njöto af i fulla drag.

Som sagdt: de veko knappast en minut från hvarandras sida. De ville dock ej bli långa nog, de långa sommandagarne, för alla ströftåg i skogen, alla expeditioner i bygden, alla segelturerna och rodden ut åt fjärden om qvällen, sedan vinden mojnadt af och skymningen låg stämningsfull och drömtyst öfver det ljumma vattnet.

Ty sjön, den var dock deras lif!

Och den gamle fadern satt ensam på verandan med sin pipa och tidningen, med sin reumatism som sällskap och sina många minnen,

som vaknade förnygrade inför den dagliga åsynen af de unges sommarlif. Och detta nya afmognad, som kommit in till och med midt i deras lek, och som just var *faran*, konventionellt sedt, detta märkte han icke i sin omisstänk-samhet. Och om han hade märkt det, hade det föga brytt honom, ty han var för mycket gammal sjöbjörn med för mycket ungt hjerta att vörda det konventionella, och han hade vant sig att se dessa två tillsammans så länge, att han aldrig kunde tänka sig det annorledes. Hvarför skulle ej de, som delat barndomens lekar, en gång kunna enas om lifvets allvar.

Deraf begaf det sig, att de två finga lefva dagen fram utan att bekymras af dessa tusen hänsyn, som i regel tvingas på de ungas umgänge. Ej ens den lilla badortssocieteten, hvilken de för öfrigt höllo sig helt och hållet utom, lyckliga nog för sig sjelfva, hade ett ondt ord att säga på deras rygg. Det var den gamla historien om Kathes trollmakt, att ej ens de hvassaste qvinnotungor stungo henne efter. Man förlät henne allt, därför att man misstänkte henne för intet.

* * *

Emellertid föll der tider emellan en plötslig aggende sjelfförebärrelse öfver Kathe, att hon försummade fadern. Han var mera ensam nu, sedan hans barn voro två, än tillföre med henne endast. Då svalde hennes hjerta af den innerliga kärlek, som band henne vid den gamle, och af harm med sin egen egoism. Det sprang en varm ström upp inom henne, som manade och manade, och seglatsen, som just gick som friskast och härligast, fick tvärt brytas af. Det gafs ej appell! Sven måste vända och lyda, halft undersam och halft beundrande inför denna finkänsliga barnakärleks plötsliga uppfammande.

Kathe hade ej förr någon ro, än de i all skyndsamhet hunnit hem, och hon funnit fadern förnöjdt slumrande på den vanliga platsen å verandan. En obestäm d fruktan föll som en sten från hennes bröst.

Hon plögade slå armarne om hans hals och väcka honom med häftigt brännande kyssar och smeksamma ord, och hon vände ej åter att rufva sig öfver sin sjelfvisshet, förr än fadern lade handen öfver hennes röda lilla mun och sade henne, *försäkrade* henne, att han ej förmenade dem deras unga frihet och var nöjd och lycklig som ingen.

Men Sven stod halft skynd undan i vildvinets skugga; det tändes en lysande eld i hans bruna ögon och en halftänkt tanke tog gestalt inom honom, att för en *sådan* kärlek, som denna qvinna skulle kunna gifva — ty hon var dock qvinna — vore en mans lif ett ringa pris . . .

* * *

Det var en förunderlig sommar med sitt eviga solsken och sina varma dagar; det blef nästan för mycket af det goda till sist, och man började rent utaf längta efter regn.

En afton i början af augusti hade Sven och Kathe efter supén lossat båten och gifvit sig ut på fjärden för att hemta ett grand svalka efter dagens olidliga värme. Atmosfären var ännu tryckande tung, men allt efter som Sven med långsamma fasta årtag dref den lätta båten längre ut från stranden kändes en fin ånga stiga upp från vattnet, svala gaser med salt-sjöns jod-doft, som spädde ut den ljumma luften och gaf lungorna lisande lättnad. Ofrivilligt drog man efter andan, djupt, girigt.

Kathe satt i aktern med den ena armen öfver rorkulten, den andra handen släpande efter båten genom vattnet och ögonen drömande framför sig, der ännu vesterhimmel glödde i orange. Sven rodde jemt och utan afbrott, men han störde henne ej med ett ord: så plögade de ofta sitta, tysta under långa stunder.

Till sist bröt hon stillheten; liksom midt i ett samtal tog hon upp:

»Och du tror således, att en menniska kan bli lycklig genom en egoistisk kärlek?»

Sven studsade; denna fråga kom så omotiveradt och plötsligt, och den innehöll ett ord, som aldrig *uttalats* förr dem emellan. Han förstod ej rätt, hvarthän hon syftade, men han svarade på måfå, medan han hvilade på årorna:

»Jag tror icke att någon kärlek är egoistisk.»

»Jo bevars; de ungas kärlek är det alltid. Det är därför jag fruktar för det spel, som nu spelas af oss. Jag har gått i en beständig bäfvan dessa sista dagar — fastän du nog ej märkt det, ty qvinnorna äro stora skådespelerskor — att du skulle säga det första ordet, det ord som måste afgöra allt. Och jag hade föresatt mig att förekomma dig. Nu har jag gjort det. Sven — vi *måste* vända om!»

Hon hade börjat detta lilla tal ganska långsamt och lugnt; men hon blef hastigt nervös och skyndade på sina ord, och när hon talat ut, drog hon hårdt efter andan som efter en ansträngning.

Sven satt orörlig på sin toft under hennes replik; i hans klara ögon stred en stum, nästan komisk förvåning med något annat, som, när hon slutat, med ens flammade till och gaf ljus som en blix. Han släppte årorna och sträckte båda sina armar emot henne med detta enda ord:

»Kathe!»

Men hon skakade sitt hufvud och svarade: »Ack, Sven; det är endast far, som har rätten till min kärlek.»

»Han afstår!»

»Det fruktar ock jag. Det är därför att *hans* kärlek icke är egoistisk. Vi blifva aldrig lyckliga med vår.»

»Blifva vi ej *lyckliga!*» Den blef honom genast för öfvermåttig, hans lycka; hittills hade hans sjömansinstinkt hållit honom åter, trots allt, som brusade inom honom. Han förbannade, att *detta* skulle utspelas på en liten rankig båt. Men Kathe, hon hade nog beräknat sin sak, den listiga.

Han reste sig upp i båten, så att den vaggade och vattnet stänkte in öfver hennes hvita klädningsväd. Ty han ville störta till hennes fötter. Det hade varit ofantligt romantiskt, men unga män, som älska, äro verkligen romantiska. Nu blef Kathe i dess ställe förskräckt och gaf upp ett litet ängsligt rop, och Sven fick slå sig vackert ned på sin toft igen med ett drag af snopenhet öfver sitt glädjelysande ansigte.

* * *

Till sist fick han dock åter sin farkost i land och henne lyftad ur med starka armar. Som en fjäder svingade han henne upp på bryggan. Nu var det verkligen så skumt, att det *kunde* förlåtas; men den oförsigtige hade nog ej varit försigtigare vid högljus dag. Så snart han nämligen kände fast mark under sin fot, tog han sitt byte med storm; och Kathes sista betänkligheter och protesterna

från hennes flickfilosofi förstummades under häftiga kyssars kära våld.

Men den gamle, som ännu satt på sin plats, trots den sena aftontimmen, och väntade »sina barn» — *han afstod.*

Detta är den ljusa sagans mörka punkt, att hvad ett hjerta vinner skall nödvändigt ett annat förlora.

Några ord om fruktträdsplanteringar.

Litet hvar vet, att den förflyttna vintern anställt stora förödelse i parker och trädgårdar. Då nu mången helt säkert vill i höst eller nästa vår ersätta hvad den stränge gubben Vinter förstört, vilja vi helt kort ge några små anvisningar om fruktträdsplantering.

När ni planterar fruktträd, skaffa eder då först och främst goda kraftiga träd med rik rotbildning. Dylika träd erhållas från flere ställen, bland annat från Isaksdals trädskola, adress Nyköping, en ibland våra förnämsta trädskolor. Der kan ni få utmärkta träd, och dessutom allt hvad ni önskar af träd och parkväxter. Vi hafva köpt derstädes många gånger och alltid fått stora kraftiga exemplar, som efter ett år burit frukt.

Träden planteras på 30 fots afstånd från hvar andra i rader, om ni så vill. Man bör alltid efterse, att rötterna ej komma böjda i jorden; sedan trädet ställs i gropen, bredas alla rötterna ut åt sidorna. Mången gång dö träd, emedan de äro illa planterade, och sargade rötter ej fått behöflig beskärning. Vidare ser man noga efter, att trädet ej kommer djupare i jorden, än det stått i trädskolan. Detta synes mycket lätt på stammen. Sedan trädets rötter blifvit beskurna, och trädet ställs lagom djupt i gropen, påfylls jorden, som ej bör vara nygödslad. Jorden trampas till omkring trädet, under det man håller stammen upprätt med händerna. Den bindes sedan vid en stör, om så behöfves. Så är planteringen färdig.

För att kunna bestämma eder för de sorter ni önskar, så skrif till trädskolan efter en priskurant. I den samma finnas uppräknade alla de sorter, som äro värda att odla. Utvälj sedan som ni önskar — vinter-, höst- eller sommarfrukt, allt efter behof. Vill ni plantera ännu mera, så sätt några bärbuskar, rosor m. m. Är ni sedan nöjd med eder lilla anläggning, så är ändamålet vunnet med denna lilla uppsats.

W—n.

Teater och musik.

Kungl. operan.

Åtta operarepriser inom loppet af en månad, alla väl inöfvade och ypperligt utförda, somliga med väsentligen ny rollbesättning och flere synnerligen lyckade debuter, föreställningarna samtliga väl eller fulltaligt besökta — hvad bevisar väl allt detta annat än att k. operan, trots alla anlopp mot den samma, trots riksdagens anslagsvägran, trots vederbörande stadsmyndigheters gynnande af den s. k. hästoperan, det oakadt är stadd i uppblomstring och detta på ett sätt, som vittnar om, att ledningen af den samma nu kommit i goda händer!

Carmen-föreställningen i lördags afton var alltigenom lycklig. Fru *Edlings* fina och väl genomtänkta utförande af titelrollen är väl bekant och förnekade sig ej heller denna gång. Hr *Brun* har i don José's roll en af sina allra bästa. Det varma dramatiska lif, han här inlägger, och som i enlighet med rollens karaktär stegras från första akten till den sista, förtjener det högsta erkännande. Många detaljer af utsökt finhet skulle kunna

framdragas, men det knappa utrymmet nekar oss detta. Som toreadoren uppträdde för första gången på k. operans scen hr *Oskar Lejdström*, välkänd från konsertsalen. Så väl torde detta parti näppeligen förut hafva sjungits, om man från ser ett par små missöden. Men äfven spelet vittnade om goda bemödanden. Dock vilja vi bedja hr L. komma i håg, att han under afsjungandet af toreadorvisan tänkes hafva en *fyld* bägere i handen. Det går sålunda ej an att, innan han tömt den, svänga med den på alla möjliga sätt och hålla den på sned; det vore bestämdt mindre behagligt för de kringstående, om det funnes något i bägeren. Detta kan tyckas vara en småsak, men det ser fullt ut och kan undvikas. Hr L. är för öfrigt ej ensam om dylika små försyndelser. — Fröken *Karlsohn* och hr *Nygren* fylde väl sina uppgifter som resp. *Micaela* och *Zuniga*. — Ingen operavän bör försumma att höra och se »Carmen», sådan operan nu presenterar sig. Teatersalongen var i lördags fullsatt, och de uppträdande helsades med de lifligaste applåder.

I nästa vecka återupptages »Kronjuvelerna».

K. Dramatiska teatern.

Denna teater har likaledes, sedan den öppnades under ny ledning, lefvat på goda och synnerligen väl utförda repriser. Nu har den emellertid sitt första nya program färdigt. I morgon torsdag gifves nämligen *Frans Hedbergs* 3-akts-skådespel »Flinta och stål» samt ett franskt 1-akts-skämt af *A. Millaud*, kalladt »Villa till salu». Rollerna och deras innehafvare äro, i första stycket: *Gerle*, jägmästare, hr *Hillberg*; *fru Gerle*, fröken *Klefberg*; *Ernst*, kandidat, hr *Törnquist*; *Anna*, fru *Rundberg*; *Elin*, fru *Hartman*; *kaptenskan*, fru *Gerles mor*, fru *Dorch-Bosin*; *Ström*, bruksinspektör, hr *Örtengren*; *Ida*, fröken *Sandell*; *Berg*, pastorsadjunkt, hr *Bäckström*; *Karin*, fröken *Ahländer*; en skogvaktare, hr *Hamrin*. I andra stycket: *Macassar*, hr *Bäckström*; *Criquetol*, hr *Personne*; *Den okände*, hr *Bergqvist*; *Claire*, fru *Rundberg* och *Celeste*, fröken *Bäckström*.

Svenska teatern.

I dag onsdag gifves f. f. g. den tyske författaren *Rudolf Kneisels* nya lustspel »Fröken Räf», hvilket med stor framgång gifvits på de flesta teatrar i Tyskland. De viktigaste rollerna och deras innehafvare äro: *Kramer*, hr *Warberg*; *Dora*, hans hustru, fru *Julin*; *Molly*, deras dotter, fru *Anna Lundberg*, född *Malmgren*; *Edgar Mollberg*, hr *Ekelund*; *Eva Wahlstedt*, fru *Stenfelt*; *Drängar*, hr *Holmqvist*; *Julius Heinwald*, hr *Lundberg*.

Konsert.

I musikaliska akademiens stora sal gafs i går afton (tisdag) den första konserten för säsongen. Den var af synnerligen gediget och framstående slag. Såväl hofpianisten *Heinrich Barth* som violoncellisten *Robert Hausmann* visade sig vara mycket framstående, hvar på sitt instrument. Också förtjenade de i hög grad det lifliga bifall, som från den ty värr allt för fåtaliga publiken kom dem till del. Främst å det synnerligen goda programmet sätta vi obetingadt, hvad utförandet beträffar, *Beethovens* sonat för piano och violoncell op. 69, som utfördes med sällsynt godt samspel och den finaste nyansering. För öfrigt tycktes de båda framstående konstnärerna undvika allt, hvad effektsökeri heter, hållande sig i stället till det gedigna och ädlaste inom sin konst.

Den vid konserten använda konsertflygeln utmärkte sig för särdeles vacker och fyllig ton. Den har utgått från *Bröderne Hals'* i *Kristiania* välkända fabrik, här representerad af *Ivar Hirschs* pianomagasin.

Den 19 sept.

Hösten är kommen. Tivoli har stängt sina portar. Ja, icke alldeles —; Nedre Tivoli med sin ganska rikhaltiga djursamling hålles ännu öppet för en skådelysten allmänhet, hvarför ej heller tillfälliga stockholmsbesökande böra underlåta att taga i betraktande den präktiga anläggning vi kalla »vårt Tivoli».

Vårt Tivoli.

Det är ej många år sedan främlingarne, framför allt danskarne, med en axelryckning utropade: »Jaså, detta är ert Tivoli!» Men nu har den skräpiga och kala bergknallen genom uppoffringar och ansträngningar, oförtrottadt och nitiskt arbete, fått ett namnet och ändamålet värdigt skick. Blomsterpydda terrasser, slingrande gångar, trappor, buskager, dammar och prydliga byggnader öfverallt. Och när man

sträfvat upp för trapporna eller den slingrande körvägen — ah, hvilken utsigt! Den var sannerligen mödan värd. Der den stolta målarstaden, der den glimmande segelleden och så holmar och vatten om hvarann ända bort i det blånande fjerran.

Det är hufvudsakligen tvänne personer — herrar *Anshelm Berg* och direktör *Adacker* — *Stockholm* har att tacka för denna storartade omskapning.

Det var i söndags. Föreställningen på varieté-teatern — der, trots namnet, hvilket man från utlandet lärt sig tro innebära något frivolt, simpelt, ja, hvarför icke lastbart, aldrig bjudes något rått eller oskönt — föreställningen var slut och mängden strömmade ut i Tivoli, som strålade i rik ekläring. Deröfver hvälfde sig hösthimmeln mörk och allvarlig. Men så började fyrverkeriet, det sista för året, och mångfärgade eldar och raketer blänkte fram, helsade af tusentimmigt jubel.

Åtta tusen människors jubel.

Och så slocknade den sista raketen. Den sista tivolifesten för året var slut. Men vi stockholmare, som det ej förunnats att »bo på landet» eller »resa utrikes», vi förvara i tacksamt minne de många nöjsamma stunderna der ute på »Djurgårn» i »vårt Tivoli».

W—n.

Carmela.

Af Edmondo de Amicis.

(Forts.)

Under allt detta hade qvällen skridit långt framåt, och gästerna lemnade en efter annan lokalen. Äfven *Gabriello* trädde ut på torget, men i stället för att taga kortaste vägen till sitt hus, gick han rundt om hela platsen och dröjde ovilkorligen på stegen, då han nalkades huset.

Tanken på att framför sin port finna den vansinniga flickan var honom nära på odräglig och väckte dock samtidigt hans medlidande så synnerligen, att han nästan ångrade att förut ha talat så hårdt till henne. Han bemödade sig att med ögonen genomtränga mörkret, men förmådde först, då han var alldeles i närheten, att iakttaga en gestalt, som satt sammanhukad på nedersta trappsteget och ej rörde sig. Långsamt trädde han närmare och ropade hennes namn.

»Carmela, hvad gör du här?»

Hon reste sig långsamt, lade sina båda händer på *Gabriellos* axlar, lutade sitt anlete in till hans och svarade: »Jag väntade på dig och har slumrat in dervid.»

«Du väntade på mig? Hvarför det?» frågade han och ville taga hennes båda händer i sina; men innan han ännu kunde fatta dem, hade hon låtit dem glida nedåt och omslöt med dem hans arm. Derpå sade hon i till hälften lugn, till hälften trött ton:

»Emedan jag vill stanna hos dig!»

»Kan då detta vara vansinne?» frågade *Gabriello* sig sjelf. »Hon talar ju så klart och förnuftigt som en med sunda sinnen.»

Han tände ett litet vaxljus och betraktade vid det uppflymande skenet *Carmelas* drag. Huru hänförande hon var i detta ögonblick! Hennes miners vilda rörlighet, som ofta gaf det sköna anletet ett förvridet uttryck, hade under sömnens inflytande vikit för ett vekt, melankoliskt leende, hvilket klädde henne oändligt älskligt och skar *Gabriello* i hjertat. Hennes ögonlock voro halft slutna, de mörka ögonens rastlösa eld dämpad; hon framställde bilden af ett med slummern kämpande barn, och ej det ringaste spår af den obotliga sjukdomen kunde hos henne iakttagas.

Plötsligt för hon upp. En ljusstråle hade fallit på *Gabriellos* anlete, och vid denna oväntade syn tycktes det, som om den onde dämonen med fördubblad makt vände till baka för att bedrifva sitt väsen i den arma, förmörkade själen. Hon kastade sig med vildhet till Ga-

briellos bröst. Han steg till baka och fattade hennes hand. Då kände han blixtnabbt det heta trycket af hennes läppar på sin hand och samtidigt en stickande smärta — hon hade bitit honom i handen.

Han ryckte sig lös, sprang in i huset och slöt porten. Ett par gånger hörde han ännu Carmela ropa honom vid namn, derpå blef allt stilla. Hon måtte åter intagit sin plats på trappan och slumrat in.

Han tände ett ljus, då han uppnått sitt rum, och betraktade sin hands yttersida. Der voro små spetsiga tänder tydligt aftryckta och rundt om fläcken trodde han ännu varseblifva de fulla läpparnes tryck, hvilket liksom glödande lava jagat en eldström genom hans ådror.

»Är nu detta vansinne, så fins det dock metod deri,» sade han halfhögt för sig sjelf; »detta är således en kvinnas vapen, hvilken af kärlek förlorat förståndet?»

Han visste ej, om han skulle skratta eller förarga sig åt hela historien, tände en cigarr och begynte under promenaden fram och åter i rummet upprepa för sig gången af följande dags tjänstgöring. Men tankarne sväfvade ut och ville ej fastna vid yrkets torra enahanda. Förargad fick han tag i en bok, kastade sig i en hvilstol och började läsa. Men när låta tankar, som vilja sväfvade ut, någonsin af det skrifna ordet fasttrolla sig på en viss fläck? Gabriello läste sida efter sida, men oupphörligt såg han Carmelas ansigte framför sig i samma skick, som då hon vid det lilla ljusets sken log emot honom så trött, och han fattade ej ett ord af hvad han läste.

Han beslöt äntligen att gå till hvila. Innan han släckte ljuset, kände han sig än en gång dragen till fönstret — men han gaf sig sjelf skymfordet narr, uppsökte sin bädd och hade snart insomnat.

* * *

Emot sin vana eljes hade Gabriello följande morgon redan stigit upp, då kalfaktorn kom för att väcka honom, och medan han hastigt klädde sig, sade denne plötsligt grinande:

»Flickan sitter åter der nere.»

»Hvad gör hon der?» frågade Gabriello med tilltvingad likgiltighet.

»Ingenting. Hon säger, att hon väntar på herr löjtnanten.»

Gabriello slog mot sin vilja till ett skratt.

»Se efter om hon ännu är der.»

Pojken öppnade fönstret och såg utåt.

»Ja.»

»Hvad gör hon?»

»Hon leker med småstenar.»

»Ser hon upp mot fönstret?»

»Nej.»

»Befinner hon sig midt för porten eller något på sidan?»

»Något afsides.»

»Det är bra.»

Gabriello steg ned för trappan och skyndade sig att komma ur huset så fort som möjligt. Men sabelns klirrande hade för länge sedan förrådt hans annalkande för Carmelas fina öra, ännu innan han trädde ut i porten.

»God morgon, god morgon!» ropade hon honom till möte, och innan Gabriello kunde hindra det, hade hon böjt knä för honom och begynt att med sin näsduk ifrigt putsa hans stöflar. Förgäfves ropade han gång på gång: »Låt mig gå, Carmela! Hvad gör du då?» Hon lät dock ej afvisa sig, utan ref och putsade ännu ifrigare och mumlade dervid för sig sjelf: »Ännu eu smula, vänta, vänta bara — så — nu är det bra, nu kan du gå.»

Hon reste sig från marken, och Gabriello ilade med stora steg öfver torget utan att vända sig om. Han andades ut, då kasernens portar lågo framför honom. Carmela hade stannat kvar på trappan till hans dörr.

* * *

Gabriello och den unge militärläkaren hade snart blifvit goda vänner och ovillkorligt vände sig samtalet dem emellan ofta omkring den vansinniga flickans sorgliga öde. Gabriello öfverhopade ständigt Æskulaps lärjungar med frågor, om det ej vore möjligt att hjälpa och återställa den arma. Han erhöll alltid följande svar: »Ack, hvarför icke? Med tiden och med mycket tålmod skulle hon nog kunna bli återställd.»

Men till att finna medel och utvägar för detta kärleksverk räckte hvarken den enes eller den andres goda vilja, och så togo de sin tillflykt till allehanda lärda böcker om behandlingen af ett stördt andeliv, hvilka Gabriello forskref från Neapel och hvilka han jemte vännen ifrigt studerade. Resultatet af dessa lärda forskningar var visserligen, att det minsta här vid lag vore att uppnå med visshet och användning af läkarens konst. Doktorn aktade sig visserligen för att utan allt vidare medgifva detta; han medgaf ingenting och bestred ingenting, så snart han först öfvertygat sig om, huru det låg heligt allvar i Gabriellos bemödanden för den stackars flickan. Här var mer än lärddt bokkram och erfarenhetens skatter: en instinkt af ren människokärlek, som ej skulle hvila förr, än den nått sitt mål. Hvad derefter kunde bli, skulle bli — derpå tänkte för stunden hvarken den ene eller den andre. Vägen skulle bli besvärlig nog. Hvem frågar då ännu efter det, som ligger bortom målet.

Det lyckades Gabriello utan synnerlig möda att om de yttre vanorna hos Carmelas trolöse älskare erhålla så pass mycken underrättelse, som till en början syntes honom nödig, för att hos henne väcka en erinran om denne. Han var outtröttlig i utforskandet af sådana småsaker, och ingenting syntes honom dervid ovärdigt beaktande. För qvällspromenaderna vid hafvet klädde han sig på samma sätt, som denne gjort, lärde af uppbrödsmanen, hvilken var en stor musikvän, att spela zittra en smula och sjöng dertill en liten visa, som den andre diktat för Carmelas räkning och ofta sjungit för henne. Den löd så:

»Carmela! För lifvet jag fordrar
ej annan lycka mig skänkt
än att för din fot få ligga,
i dina blickar försänkt.

Och nalkas skilsmessans stunder
och brister mitt hjerta i tu,
sig speglar i dina blickar
mitt afskeds smärta ännu.»

På vissa veckodagar hörde man från de rum Gabriello bebodde sabelskrammel och högljudda rop. Han hade nämligen fått reda på, att Carmelas forne älskare regelmässigt öfvat sig i fäktning med karabinierernas sergeant och att hon då städe från trappan lyssnat till larmet — äfven nu gjorde hon det, men aldrig, aldrig kunde man äfven på minsta vis spåra, att en erinran från förfutna tider dykte upp inom henne. Doktorn skakade väl hufvudet, då Gabriello för honom skildrade misslyckandet af alla sina bemödanden, men underlät aldrig att på nytt uppmuntra vännen.

»Det kräfvades just ännu starkare medel, endast tålmod!» tröstade han. »Resultatet kommer nog att visa sig — med tiden!»

* * *

Med tiden! Men tiden ilar utan uppehåll hän, och om hon ur sitt sköte ej framalstrar det efterlängtrade i dag, i morgon och ej på tredje dagen — hvad då? Sex veckor hade förgått, sedan Gabriello satt sin fot på den lilla ön; hälften af den frist, som var honom förunnad för att utföra sitt kärleksverk å den stackars flickan, hade gått förbi. Och skulle han uppnå sitt mål? Kunde ej pligten kalla honom derifrån, må hända kort förr än hans verk lyckades, när redan fullbordandet grydde på afstånd, och han tvingas att taga händerna från verket och qvarlemnna den arma, halft tillfrisknade, mycket olyckligare, än hon förut varit? Och skulle han ej sjelf derifrån medföra en gadd, som komme att förgifta hans hela lif och aldrig lemna honom ro?

Dessa och dylika tankar upprörde den unge läkarens sinne, då han en qväll åter sökt hämma Gabriellos modstulenhets med allehanda tröstegrunder, men denne, utan att akta på vännen, orörlig blickat in i lågan på det ljus, hvarvid han tändt en cigarr. Hans kinder glödde, i hans ögon brann en hemsk eld, som talade om sömnlösa nätter och inre fridlöshet och gaf doktorn mycket att tänka på.

Plötsligt sade Gabriello med tilltvingad likgiltighet:

»Hur tror du, att allt detta kommer att sluta? Har jag sjelf inte redan blifvit halftokig för detta lefvernes skull? Ofta vore jag färdig att skratta åt mig sjelf och vet rätt väl, att människor häna mig som en narr.»

»Och hvarför? genmälte doktorn.

»Nå,» svarade Gabriello dröjande, »för den ifver och det medlidande, som jag egnar den stackars varelsens botande, för alla de gagnlösa försök jag anställt för att helbregdagöra henne.»

»Medlidande, ifver att hjälpa den olyckliga — är detta egnadt att väcka spe och skratt? Käre vän, tänk bättre om människorna!»

Han närmade sig och såg Gabriello allvarligt i ögonen.

»Gabriello, säg mig sanningen! Du älskar Carmela?»

Gabriello ryckte till och rodnade ända upp till härfästet.

»Jag?»

»Ja, du! Var öppen mot mig. Är jag ej din bästa vän och förtjenar ditt förtroende?»

»Jo visst — men skall jag då, bara för att visa dig förtroende, tillstå något, som alls icke förefinnes?» stammade Gabriello, halft förtörnad och halft förkräckt öfver sanningen, som han såg blixtrikt lysa framför sig. Han teg ett ögonblick, derpå kommo orden stötvis från hans läppar, afbrutna, intrasslade i hvar andra liksom trådarna i en väfnad, hvars ledtråd en rå hand häftigt framdragit.

»Jag älska Carmela? En vansinnig? Tror du, att det vore möjligt? Jag älska henne? Har du allvarsamt uttalat detta? Måste jag ej den dag, då detta skedde, sjelf räknas till de vansinniga? — Ja, jag älskar den stackars varelsen med ett oändligt, starkt medlidande och offrade gerna, jag vet ej hvad, för att se henne botad; men ligger mellan detta medlidande och kärleken ej en djup, oöfverstiglig klyfta? Har du ej samma gränslösa medlidande med henne? Ja, min vän, jag älskar henne, emedan hon är en dygdig, sedesam flicka, i hvars hjerta ingen oren tanke, på hvars läppar intet orent ord uppstiger. Äro ej alla hennes dårskaper tecken för ett kärleksfullt, hängifvet sinnelag, som man skulle vilja bereda den bästa lycka på jorden? Och att se ett dylikt väsen så förnedradt, så förhånadt, öfver allt beundradt för sin skönhets skull och i fördömelse

för sin olyckas, släpa fram sitt lif som ett oskäligt djur! — Är hon ej skön som en himmelens ängel? Ack, hvarför kunna ej dessa underbara, outgrundligt djupa ögon utstråla bilden af en frisk själ? Hvarför kan ej denna älskliga mun tala förnuftiga ord till mig, le och skämta såsom andra flickor göra? Är ej allt detta en jämmer utan like, ett gränslöst elände. — O, och i de bedrägliga ögonblick, då hon någon gång ser mig lugnt i ögonen, hennes mun synes hafva förlorat det vilsna leendet, när hon endast blygt kallar mig sin käraste och vid helsningen ömt tager min hand

i sin — då slår mitt hjerta så, att det är färdigt att sprängas och jag drömmer, drömmer, att det rysliga ej är sant, ej kan vara sant! Och jag ropar hennes dyra namn, talar till henne i dåraktig förhoppning, att hennes svar skall gifva mig tröst, lycka — dåre, som jag är, att frässa i tanken! Ett andedrag, ett ord, och det vilsna leendet är åter der, och ögonen, hvilkas stråle just värmde mig, blicka tomt och kallt ut i det vida, i den afgrund, som tillintetgör allt hvad jag hoppats. Då griper mig blind förtviflan, jag sätter förvägen allt på ett sista kort och säger till henne:

'Carmela, är du verkligen vansinnig? O, säg, att du ej är det!' Då betraktar hon mig väl träffad, upprepar det tröstlösa ordet — och derpå är åter allt natt, djup, djup natt omkring henne.»

Gabriello betäckte sitt anlete med händerna och teg för ett ögonblick.

Doktorn var djupt rörd och sade nästan ohörbart: »Min stackars vän!»

(Forts.)

Bidrag i alla ämnen mottagas med tacksamhet.

Våra barn.

Difflaskan. Man skall aldrig uppevara mjölken, äfven sedan den blifvit uppkokad, i öppna kärl; den måste förvaras i rena, väl tillslutna glasflaskor med ren propp. Detta förutskickadt. De s. k. själfverkande difflaskorna med lång tunn gummislang äro ej att förorda. Vid användandet af dessa skall ju barnet under diandet ej nödvändigt behöfva moderns eller vårdarinnans tillsyn, men då händer det, att barnet får suga ur en tom flaska, hvilket är synnerligen farligt, enär de långa gummislangarne lätt förderivas och aldrig kunna fullständigt rengöras. Bäst äro de små flaskorna utan slang, hvarur barnet dricker under barnjungfruns tillsyn. Sugnappen till dessa bortkastas, så snart den blifvit mjuk. Då barnet bör suga långsamt, får ej hålet i nappen vara för stort, ehuru det ej heller bör vara så litet, att diandet vållar ansträngning. Gumminappen bör, då den ej användes, alltid ligga i en skål med rent vatten. Difflaskan får ej ligga hos barnet mer än högst 15 minuter. Den ej utdruckna mjölkresten användes endast undantagsvis. Flaskan rengöres genast och fylls med vatten till nästa användande. Då barnet lärt att dricka ur skål, bör flaskan ej vidare nyttjas.

Barnmorska.

Helsovård.

För konserverande af tandköttet skall det vara af nytta att gnida tänder och tandkött med ett salvieblad. Engelsmännen lära i sin laavor hafva en liten ask med salvieblad, för att kunna begagna dem hvarje morgon. I synnerhet vid sjukdomstillfällen efter intagandet af droppar, som verka förstörande på tänder och tandkött, lär det vara nyttigt att använda blad af salvia och derefter skölja munnen väl med vatten.

Bostaden.

Golfsvamp fördrives endast varaktigt derigenom, att man borttager de angripna tiljorna och ersätter trossbottenfyllningen med nyligen utbränd cokes. Sedan lägger man torra tiljor och ser till att de hafva någon luftning nedifrån. M.

Mjölkammaren.

Cheshireosten. Sedan vi i Sverige kommit derhän, att landbrukarne för att kunna existera mer och mer lägga sig vinn om mejeriskötseln, och icke blott smörberedningen men äfven ostfabrikationen tyckes blifva mängen landsmans så att säga »vara eller icke vara» torde ej nog vikt kunna fästas vid den omständigheten, att tillverkning af god och efter engelska marknadens smak lämpad exportost bör lika så mycket som smörberedningen utgöra ett mål för våra sträfvanden. Senare tider hafva visat, att svensk ost, tillverkad med fästast afseende på engelsmännens smak, har stor framtid för sig i England! Af de många

olika svenska ostsorter, som utsändts till Manchester, för att derstädes genom bemedling af svenska statens mejeriagent, doktor Hugo Wedin, afsättas, har endast den s. k. »Stockhumla-osten» vunnit ökad framgång, enär denna ostsort är till såväl smak som utseende sådan, som den konservative engelsmannen vill hafva den. Försök att exportera och å engelsk marknad afsätta svensk vare sig sötmjölks- som skummjölks- eller margarinst hafva icke utfallit till belåtenhet. Den ostsort af inhemsk produktion, som engelsmännen mest tycka om, är den s. k. Cheshireosten, hvilket smak något påminner om Stockhumlaostens. Aldenstund denna engelska ost endast är föga känd i Sverige, torde en närmare beskrifning öfver dess beredningsmetod måhända vara många svensk välkommen, då den är både enkel och lättlärd, och kanske icke omöjligt är, att svenska mejerier i en framtid kunna producera densamma i och för export. Mejeriagenten i Manchester, doktor Wedin, anser, att Cheshireost, tillverkad i Sverige, bör kunna finna önskvärd afsättning å engelsk marknad.

I grefskapet Cheshire, invid Worleston station, är Cheshire mejeriskola belägen, hvarest denna mycket väl renommerade ost tillverkas. Skolan upprättades och öppnades för allmänheten i maj 1886 och eges af ett aktiebolag, hvars högsta styrelseledamot är hertigen af Westminster. Dagligen förvandlas här mjölken af omkring 80 kor af korsad race af Korthorn och Ayrshire till ost och smör. Föreståndare för ostberedningen är mr J. Siddarn.

Aftonmjölken hälls om aftonen i ostkaret, hvilket till formen är rektangulärt och försedt med ett tomrum under botten, i hvilket kallt vatten under den varmare årstiden, hälls, för att dermed hålla mjölken afkyld under natten. Om morgonen skummas denna mjölk; den erhållna grädden uppvärms till en temperatur af nymjölkad mjölk och med denna grädde och aftonmjölken blandas den om morgonen genom mjölkningen erhållna morgonmjölken. Det fört omnämnda tomrummet under ostkaret fylls med kokhet vatten. Derefter tillsättes ostfärg. Hela mjölmängden uppvärms nu i karet till en temperatur, som lämpas efter väderlekens och årstidens växlingar; vanligtvis användes 90 gr. Fahrenheit om sommaren, 92 gr. F. om vintern och 86 gr. F. vårtiden. Sedan temperaturen reglerats och löpe tillsatts, täckes ostkaret med ett lock. Löpningen försiggår vanligtvis under en tid af 60 minuter. Sedan mjölken sammanlupit, skäres ostmassan med en stälknif* i rutor af omkring 2 qv-tums storlek, och dessa sönderbrytas med en slef. Ostmassan kringröres så länge, till dess den blifvit fullkomligt findelad och vasslan förekommer klar, hvilket profvas genom neddoppande af ett stycke lackmuspapper. Derefter aflägsnas vasslan och nytt kokhet

* En träknif torde vara mer att tillråda.

vatten hälls i det under ostkaret befintliga tomrummet. Ostmassan pressas under ett fyrkantigt brädlock, hvilket belastas med tyngder. Sedan vasslan något afrunnit, ökas tyngden efterhand och slutligen insvepes ostmassan i en linneduk, hvilken lägges på spjelar i botten af ostkaret. Ofvanpå duken lägges ett trälock, belastadt med tyngder, på det att vasslan må ytterligare afrinna. Efter 10 minuters förlopp skäres ostmassan i smärre stycken, insvepes åter i duken, hvilken återigen belastas med press och nu får vara örörd i omkring 15 minuter. Efter denna tids förlopp skäres massan återigen i smärre stycken och pressas under ytterligare 10 minuter på samma sätt som förut. Sedan males den i ostqvarn, saltet inblandas, omkring 15 proc., hvarefter massan insvept i en duk, får ligga örörd under en tid af 20 minuter, då den upptages och arbetas med händerna samt insvepes återigen uti duken. Efter 20 minuters förlopp males osten för andra gången och är nu färdig att läggas i formen. Ostformen pressas i en vertikal ostpress under omkring 12 timmars tid, då den uttages och omsvepes med en duk samt insättes åter i press, i hvilken den får kvarstå till påföljande morgon. Uttages nu, vändes och förses med en torr duk och insättes åter i en press, som belastas hårdare än förut. I denna press får osten kvarstå i omkring 4 dagar, hvarefter den uttages, ingnides med olja och sättes nu på en trähylla i ostkammaren. Efter någon tids förlopp flyttas den till en svalare kammar, hvarest den förblifver under den återstående lagringsperioden, som vanligtvis utgöres af omkring 3 månader. Under pressningen och lagringen bortgå ungefär 20—30 procent.

Den bästa tiden för Cheshireostens försäljning å engelsk marknad är november—december, då god och väl lagrad sådan betalas med omkring 64 öre pr engelskt skålpund.

R. G. Toll.

Bakning.

Smörkringlor. I kvarter god mjölk, eller grädde, $\frac{1}{4}$ skålp. socker, $\frac{1}{4}$ skålp. smör, och 1 lod hjorthornssalt blandas tillsammans med så mycket mjöl att degen blir hård, hvarefter den arbetas synnerligen väl. Smärre stycken deraf rullas sedan så smala som möjligt, fällas på sjelfva plåten och gräddas. Satsen räcker till omkring 100 stycken. Elise.

Tvätten.

Tvättning af pelsverk. Man kokar god hvit tvål i vatten och silar luten genom en duk. I den ljumma — ej varma — luten tvättar man pelsverket utan gnidning endast genom sakta tryckande och blötande. Man upprepar detta i nytt tvålvatten och sist i rent flod- eller regnvatten. Man torkar sedan skinnets i luften, pudrar det med stärkelsemjöl, kammar det och piskar det sist med en mjuk läderpiska.

Probus.

Fönsterträdgården.

Hyacinthodling. Hyacinter, hvilka skola drivas så tidigt, att de blomma redan i slutet af december eller början af januari, måste redan i augusti planteras i krukor och få ej intagas till drifning, förr än de äro väl rotade. Skola de ej drivas förr än till en senare tid, kan man uppskjuta inplanteringen till oktober; dock är det bäst att utföra den redan i september. Jorden, hvari lökarne planteras, får ej vara ler- eller kalkhaltig. Bäst är en blandning af hälften drifbänksjord och hälften god sandig trädgårdsjord. Har man ej tillgång till det senare slaget, kan man taga två tredjedelar god drifbänksjord och en tredjedel ren sand. Krukorna med de inplanterade lökarne ställas på en frostskyddad ort och öfvertäckas 15 cm. högt med jord eller sägspan, hållas måttligt fuktiga och intagas ej förr till drifning än lökarne äro väl rotade och uppnått en höjd af 7 cm. Lökar, hvilka skola drivas i glas på vatten, förvaras ock på ett mörkt, frostfritt ställe, tills de vuxit tillräckligt fram och ega säkra rötter. — Hyacinter, planterade i det fria, täckas under vintern med halm, hästgödsel, löf eller mossor. W.

Trädgården.

Bladlöss vålla blomstervännen och i synnerhet rosenodlaren stor förtret. En begutning med stark salt- eller tobaks-lösning skadar växterna. Derför måste man göra sig den mödan att med en liten mjuk målarpensel bstryka qvistarne med färsk bomolja eller vallmoolja. Bladlössen skola då snart försvinna. Trädgårdsvän.

Konservering.

Inpackning af frukt. Borddrufvor och liknande frukter nedläggas bäst i kli, sedan de först insvepts i silkespapper. Äfven under längre resor och stark skakning bevaras då frukterna, enär kliet fyller hvarje tomrum. Det torde ock vara att rekommendera vid nedpackning af sten- och kärnfrukter, då det är lätt, bekvämt att använda och bättre än hö eller mossor utestänger luften, så att man ej har att befara någon försämring af frukten. Man kan lägga flera lager öfver hvarandra i en låda, om man verkställer nedpackningen med nödig sorgfällighet. Samma fördelar och samma säkerhet ernår man genom användandet af söndersmulade gamla korkar. Dock kan detta sätt af helt naturliga skäl endast användas, då det gäller smärre kvantiteter. W.

Hvarjehanda.

Förfalskadt linne kännes lätt från äkta, om man fuktar profvet med linolja. Linnenrådarne få då ett genomskinligt, om oljad papper påminnande utseende, under det bomullstrådarne förblifva hvita och ogenomskinliga.

Läkareåd.

Tacksam m. fl. frågor, hur man skall blifva af med mustacher eller annan besvärande skägghår. Vi hafva redan flera gånger förut besvarat dylika förfrågningar. Flere slags brännalvor o. d. äro föreslagna och användas, men alla hjälpa blott för kort tid, och genom upprepad användning bli håren dessutom gröfre och tätare. Varaktigt verkan kan med dylika medel ernås blott genom framkallande af en ärrbildning, oftast mer vanställande än själva skägget. Det enda säkra medlet är s. k. elektrolytisk behandling, som medför varaktig och säker verkan. En olägenhet är dock att denna behandling kräver rätt lång tid, då det gäller större ytor. Närmare upplysningar torde kunna erhållas genom dr. Afzelius i Stockholm, hvilken, så vidt vi veta, är den ende, som verkställer dylik behandling.

Elvira. Se svar till Tacksam här ovan. Oförståndig slyna. 1). Se svar till Tacksam här ovan! 2). Ehuru vi ej närmare känna sammansättningen af preparatet i fråga, kunna vi dock med nej besvara er fråga: håret grånar trots alla härmedel.

Anna v. E. Orsakerna kunna vara så många, att det är oss omöjligt att ge råd utan att ha tillfälle att se edra ögon. Vänd er till ögonläkare.

Nävis. Använd den Elsa i n:o 7 föreskrifna behandlingen. Är ni i öfrigt frisk? L-a i G. 1). En tesked alun; 30°C; morgon och afton. 2). Ehuru vi ej närmare känna sammansättningen af preparatet i fråga, kunna vi dock med nej besvara er fråga: håret grånar trots alla härmedel.

Rosina. För vår del känna vi ej till detta bandage, men stor blir nog ej verkan deraf. Ortopedisk gymnastik lemna säkrare resultat, om ej åkomman är för gammal.

En af Iduns läsarinna. 1). Hårets aftallande kan bero på flere orsaker. Mjellbildning är en af de vanligare. Skulle dylik föreligga, så använd den behandling, som föreskrifvits Wend i n:o 10. 2). Nej.

Esther. 1). Angående er lilla dotter är det oss omöjligt att utan undersökning lemna råd. Troligen är något maglidande orsaken. Vore det ej skäl, att ni vände er till en barnläkare? 2). Ingnid 2-3 gånger dagligen Hebras såp-sprätt och fortfar dermed, tills huden blir röd och fjällande. Upphör då några dagar med ingnidningarna och pudra under tiden med potatismjöl.

R-B. Se svar till Lisa 21 år i n:o 7! Klokast torde dock vara att rådfråga special-list.

Fru Mable. Om ni i öfrigt är frisk, så är detta ingenting att vara orolig öfver.

Prenumerant. Stryk morgon och afton på rikligt af följande salva: 2 delar fäldt svalofel, 1,5 del salicylsyra och 20 delar skirvad vister med benxöl.

Manlig prenumerant. 1). Låt ofördröjligen läkare undersöka hjerta och lungor, äfvensom göra urinundersökning. 2). Se svar till Fru på landet i n:o 9.

En äkta man. En gödningskur skulle nog ha verkan, dock ej så rent lokal, som ni troligen önskar. Något annat medel känna vi ej.

En af Iduns läsarinna n:o 2. Se svar till Lisa 21 år i n:o 7.

A-X. Frågan finnes besvarad i n:o 10 i svaret till Wend.

Bekymrad moder. Barnet har fått mjölkblandningen alldeles för stark. Har han redan en tid fått dylik af denna styrka (5 à 6 delar mjölk och 1 del vatten), så är det mindre underligt, att hans mage är i oordning och ej blir bra »trots medicinen». Ett två månaders barn bör nämligen, om det uppfödes artfelielt, ej ha starkare mjölkblandning än 4 delar mjölk på 3 delar vatten. Till ett halft kvarter af denna blandning, som alltid skall kokas upp, sättes en struken tesked socker. I detta fall torde vara lämpligt att vid vatten-tillsatsen taga 1 del Carlsbadervatten och 2 delar vanligt vatten. Öka ej blandningens styrka på ännu ett par månader. Gif gossen mat på bestämda tider (ca hvar tredje timme). — Geltnjök är enligt vår tanke olämplig för honom. Dr — d.

Frågor.

På förekommen anledning få vi påpeka att frågorna under så väl denna som afdelningen »Läkareåd» äro fullkomligt kostnadsfria. Läkareådena lemna af legitimerad praktiserande läkare; nedanstående frågeafdelning står öppen för våra läsarinna's inbördes korrespondens.

N:o 90. Frågas om någon af Iduns läsarinna vet något verksamt medel mot flugor i kök. G. S-n.

N:o 91. Huru bakas Stockholms knäckbröd? Lina.

N:o 92. Huru tillagar Stenia eller någon annan van husmoder sin äggröra, att den ej vasslar sig? Edla.

N:r 93. En vän af chokolad, frågar, om någon af Iduns ärade läsarinna, kunde gifva henne beskrifning på, hur sådan på bästa sätt tillagas. Sigrid.

N:r 94. Vill någon husmor säga hvilken kokbok är lämpligast att köpa, då man är okunnig i slag — och ej har någon skicklig kokerska att lita på.

En stadsfru på landet.

Breflåda.

D. E. N. Tack! Torde med någon retoucheriog kunna användas. Vill ni som arvode mottaga en prenumerationsedel af Idun, torde ni uppge er adress.

Rose Nath. Den lilla skildringen kan nog användas. Tack!

Flera sörmålskor. I fråga varande bilder komma att meddelas i den snart utkommande »Skandinavisk Modetidning».

Kleopatra. Tack för den lilla friska skissen. Inga. Med omarbetning.

Charles. Bra stil, men obetydligt innehåll. N. N-n. Med omarbetning möjligtvis.

Mor Sara. Eder uppsats innehåller många beaktansvärda saker och skall efter grundlig omarbetning inflyta.

Duglig husmoder. Emmy —. Var god framställ edra anspråk. Få vi använda det sända? O. Län. Diktarna äro något matta och torde näppeligen komma att af oss användas. Atos. För svagt.

Vivan. Hjärtlig tack för er nätta och intressanta uppsats. Den skall med första användas, må hända under en något kortare rubrik.

Många meddelarinnor. Hjärtlig tack för bidragen.

C. A. Uppgif, om ni är man eller kvinna Derpå beror svaret. Red.

Innehållsförteckning:

Fru Haraldssons ideer. Af Ave. — Säningsmannen. Poem, översatt af O. G.—d. — Fredrika Bremer-Förbundets sjukassa. — Qvinnor. Porträttstudier för Idun af Johan Nordling. V. Kathe. (Slut.) — Fruktträdsplanteringar. — Teater och musik. Konst, Af F. Hvg. — Carmela. Berättelse af Edmondo de Amicis. Våra barn. — Helsevård. — Bostaden. — Mjölkkammaren. — Bakning. — Tvätten. — Fönsterträdgården. — Trädgården. — Konservering. — Hvarjehanda. — Läkareåd. — Frågor. — Breflåda.

Annonsor.

Annonspris: 25 öre pr petitråd (=10 stafvelser). Ingen annons införes under 1 kr.

På Iduns expedition finnas bref till »L. W.» — »H. 18.» — »A. W. Huslig.» — »M.» och »Ringa anspråk 25.»

LEDIGA PLATSER.

Plats ledig i familj för en bättre flicka att gå frun till handa i inom hus förefallande göromål samt för en proper städerska. Ansökningar jemte fotografi sändas till »Z. X. 36», S. Gumælii annonsbyrå, Stockholm. (G. 5735x1) [512]

PLATSSÖKANDE.

Lärarinna, lektris eller sällskap.

En lärarinna — 22 år — önskar med första plats att undervisa i vanliga skolämnen (icke främmande språk) samt musik. Den sökande, hvilken eger vana både som lärarinna och lektris, har god helse och glatt lynne samt har utgått från ett mycket godt hem. Anspråken äro ej stora. De bästa rekommendationer kunna företes. Närmare upplysningar kunna erhållas genom Iduns Redaktion, dit svar, märkta »H. H.», ock torde ställas. [519]

En anspråkslös flicka önskar till vintern plats som sällskap och hjälp i en god familj. Den sökande, som innehaft dylik plats, är van vid husliga görom. o. kunnig i sömnad. Pret. små, men fästes stort afs. vid ett vänl. bemötande. Rekommendationer kunna erh. Svar före 1 okt. till »Pålitlig», Iduns redaktion. [524]

En ung flicka

af god familj, önskar sig plats att gå frun till handa i alla inom hus förefallande göromål. Hon är van att undervisa i musik. Svar till »A. B. 20 år», S. Gumælii annonsbyrå, Stockholm, inom 15 dagar. [513]

Plats som lärarinna sökes af en ung flicka, som genomgått elementarläroverk och är van att undervisa. Svar till »Utän hem» torde sändas Iduns byrå. [516]

En anspråkslös flicka önskar plats 1 nästa okt. hos ett äldre, aktningvärdt fruntimmer som hjälp och sällskap. Närmare underrättelser lemna af ingenjör E. Mossberg, Parmmätaregatan 11, Stockholm. (G. 5383x1) [485]

En anspråkslös flicka önskar att i ett bildadt och vänligt hem gå frun till handa. På ett vänligt och godt bemötande göres anspråk. Svar jemte prisvilkor till »Vilma» Hedemora poste restante. [502] (G. 23506x2.)

En ung flicka önskar meddela undervisning i pianospelning åt så väl nybegynnare som mera försigkomna. Priset billigt. Reflektörer härå torde godhetsfullt inlemna svar märkt »—E—», Iduns byrå. [499]

DIVERSE.

Doktor A. Afzelius

Lilla Vattugatan 24, 9-10 och 2-3. Företrädesvis mag- och hudsjukdomar. Verktäller elektrolytisk behandling af abnormt växande hår, skägghår o. d. [505]

En flicka med uppfostran önskar inackordering i ett helst i någon folkrik landsbygd beläget bildadt och angenämt hem, dervid hon önskar efter behag deltaga i till hemmet hörande sysselsättningar. Svar märkt »Marta Maria» torde inlemnas till S. Gumælii Annonsbyrå, Stockholm. (G. 5451x3) [490]

Kurs i klädsömnad gifves af underteknad för ett begränsadt antal elever. OBS. Eleverna förfärdiga egna klädningar. Bernadina Nicodemi, Regeringsgatan 47, 3 tr. upp öfver g. [135]

Engelska Magasinet 38 Regeringsgatan 38, 1 tr. upp. Tricotvaror af bästa kvalitet, Serger, Velveteen, Flanneler, Barnskor, Vårhattar för babies, Bärkappor. Utmärkta Téer m. m. [252]

Kökskalender. Oumbärlig hjälpredda hållande 177 matrecepter för så väl det borgerliga som stora köket. Till saln i alla bokläder för 1 krona. [414]

Pianomagasin.

Flyglar, Pianinos, Tafflar och Orglar från in- och utländska utmärkta Fabriker till de billigaste priser. För instrumentens bestånd ansvaras. Äldre Pianos tagas i utbyte. OBS. Ständigt lager af Flyglar från Blüthner och Pianinos från G. Schwechtens berömda fabriker. GUST. PETERSSON & Komp., 38 Regeringsgatan 38. Flyglar, Tafflar och Pianinos från J. G. Malmström. [525]

En 27-årig bildad man, förvaltare, med mycket ordentliga lefnadsvanor, önskar ingå äktenskap med en god, älskvärd flicka med kapital till egendomsköp. Närmare genom korrespondens med »Förvaltare», Uddevalla, poste restante *. [508]

* Dylika annonser införes i Idun endast så framt annonsören för oss uppger fullständigt namn och adress och så vidt vi kunna kontrollera dessas riktighet. Red.

Isaksdals Trädskolor

adr. Nyköping, försäljer af utmärkt beskaffenhet sina rika föråd af Fruktträd, Dvergfruktträd, Bärbuskar, Alléträd, Barrväxter, Smultronplanter, Törnrosor, Slingerväxter m. m. Priskurant sändes på begäran. Belönt i Göteborg 1885 med Silver- och Bronsmedalj. I Stockholm 1887 med första priset 2:ne silfvermedaljer. Arealen är öfver 12 tunnland. [508]

J. G. Hammars Lampkök. Stor värmeformåga. Brinna luktfritt. Brillant belysning. Pris: enkla med veke 4-6 kr., extra solida 7-8 kr., med 2 veckor 12 kr. Fullkomlig belägenhet garanteras hvarje köpare. [292] J. G. HAMMAR, 30 Malmstinsgatan

Etui- & Portfölj-Fabrik Hamngatan 36 Telefon: 49 70. Otto Gilberg Tillverkar Etuier för Smycken, Bordsilver, Schatull, Smyckeskrin, Syskrin, Album m. m. Infattar Fotografier. Monterar Tapiseriarbeten. [506]

Äkta Haarlemer Blomsterlökar i vackra sorter och af 1:a kvalitet. Illustr. kataloger, som äfven innehålla anvisning öfver odling i glas och kruka etc. för boningsrum, tillhandahållas kostnadsfritt. [525] C. Appeltofft & C:o, Halmstad.

VEEN'S RENA CACAO. Utsökt fin smak. Viktigt för alla sparsamma husmödrar. Pris 1/2 Kilo burk Kr. 2. 75 öre. 1/4 " " " 1. 50 " 1/8 " " " 0. 80 " hos alla specerihandlande J. VEEN & Co Sneek - Holland. Generalagent för Sverige: S. J. NORMAN, Stockholm. [470]

Regleringsgatan J. G. Malmström's Juvelerare, Stockholms Fredsgatan [289]

Lifförsäkring till verkliga kostnaden.

Associationen för Ömsesidig Lifförsäkring

(Mutual Reserve Fund Life Association i New York)

erbjuder på bekväma betalningsvilkor **Lifförsäkring** till verkliga kostnaden (= ungefär hälften af kostnaderna i bolagen enligt gamla systemet) med fastställda maximipremier, grundade på erfarenheten inom lifförsäkringsrörelsen.

Inga aktieägare, som taga vinsten, eller andra intressenter, som dela öfverskottet.

Absolut säkerhet.

lakttagande af försigtighetsåtgärder för att omöjliggöra spekulatör eller bedrägeri.

Bestämda årsavgifter till bestridande af förvaltningskostnaderna.

Försäkring till nettokostnad enligt åldersskala och till ungefär hälften af kostnaderna vid det gamla systemet.

Sträng sparsamhet i alla riktningar. Beqväma betalningsvilkor för försäkringstagare, med bestämt maximibelopp. Vistelseort utomlands och utrikes resor försäkras inga extra kostnader.

Allm. Telefon: 84 37.

Prospekter och vidare upplysningar på begäran.

Hufvudkontor för Sverige, Norge och Danmark i Stockholm: Vasagatan 22 A.

Direktör: Johan Millén.

Ombud antagas.

[519]

LEVERIN & C:o

61 Drottninggatan 61

3 tr. upp

få härmed rekommendera sin nya, tidsenliga

All slags Fotografering utföres omsorgsfullt enligt nutidens fordringar.

Med största högaktning

LEVERIN & C:o

[46]

Särdeles tacksam

om ett osvikligt medel kunde uppgifvas för Binnikemask, som min fader lider af.

Ebba.

(G. 23691x1)

[511]

Vårt 1:a Hushålls-, Pariser- och Intubi-Kaffe,

hvars godhet garanteras, rekommenderas hos hvarje sparsam hushåll.

Stockholms Intubi-Kaffefabrik,

N:r 4 Klara östra gata n:r 4.

[228]

KULLE

Svenska Konstväfnader och Broderier.

Yllestramaljer, alla färger, Garn och Silke.

Förklädestyger, ylle och bomull.

Äkta färger.

Originalmönster.

Bästa materialier.

Beställningar utföras på Möbeltyger, Mattor, Draperier m. m. i hvilken stil som önskas. Moderata priser.

Stockholm, Drottninggatan 36.

Tillverkningsort: Lund (Thora Kulle).

Filial:

Göteborg (Svenska industrimagasinet.)

[37]

Ändrad tid!

På begäran af flera från landet ännu ej inflyttade familjer framflyttas första höstkursen i

Fru Gullbergs Dansinstitut

till måndagen den 1 oktober. Anmälningar mottagas hvarje dag i lärarinns bostad, Vestmannagatan 33, 2 tr. Se annonsen i nästa n:r. [520]

Ramlösa Plantskola.

Min nya priskurant öfver rikhaltiga förråd af alla slag plantskoleartiklar är nu utkommen och tillsändes franko. Helsingborg i september 1888.

[522]

N. P. Jensen.

Konversationscirklar

(Tolfta läsåret),

tyska, franska, engelska och volapük, för herrar och fruntimmer, nybörjare och försigkomna, förmiddagar och eftermiddagar, 2 gånger i veckan, med endast konversation eller äfven läsning, skrifning m. m. Pris å cirkel 3 kr., privatcirklar 6 kr. i månaden. Öfversättningar utföras.

Privata lektioner meddelas äfven.

Bertha Seelhorst,

29 A Drottninggatan, 2 tr. [509]

Maria Pettersson,

född Konow,

meddelar fortfarande undervisning i

Solosång.

Drottninggatan 34. [515]

Landsortsboar

kunna få hvarjeh. uppdrag utförda genom undert. Se annonsen i n:r 15 af Idun. Postadr.: Engelbrektsg. 31 A. Telegrafadr.: Ströms, Stockholm.

[300]

Maria Ström, född Klockhoff.

Begär alltid

“Carl”s äkta Sesam.

Denna öfver hela världen kända milda medicinska Helso- och Skönhetstvål begagnas på öfver 500 hospital samt af de flesta omsorgsfulla mödrar till deras små barn.

Det är den bästa tvål för hudens vård och blifver af damerna betraktad som den förnämsta bland alla tvålar.

Mot efterapningar och förfälskningar åtvarnas. Efterse det hvarje stycke är märkt Fabriken Carl och det röda sigill med Healtfiskan. Fås i alla välrenommerade parfymeri- och speceribodar. (G. 23036x4) [518]

Östermalms

Mekaniska Gymnastik-Institut,

Sturegatan 4, 2 tr., Allm. Telefon 59 97.

(öfvertaget af Stockholms Badhus-Aktiebolag),

öppet från 1 oktober till 15 maj, för herrar kl. 7,30—10 f. m. och kl. 2,30—4,30 e. m., för damer kl. 12—2 e. m.

Afgift för hel säsong (7½ månad) 80 kr. Första kvartalet 50; Andra kvartalet 35 kr. Första och andra månaden 20 kr. hvardera; för hvarje följande månad 15 kr. Abonnementsbiljett, gällande 25 gånger, 25 kr.

Äfven manuel gymnastik, liksom massage och electricitetsbehandling meddelas.

Föreståndaren, D:r Alfr. Levertin, träffas för anmälningar fredagen den 28 och lördagen den 29 september kl. 10—12 f. m. [521]

Handarbete.

(7:de undervisningsåret.)

OBS! Musiklektioner i piano och gitarr meddelas äfven.

Norrlandsgatan 31, 3 tr. Stockholm. [462]

Undertecknad mottager så väl äldre som yngre elever i allt slags handarbete, såsom: hvitsömsbroderi, märkning, schattérsöm på kläde, plysch och siden, hälsöm, macramé, filet-guipure, knyppling (rysk och Vadstena), snörmakeriarbeten samt fornnordiska sömnader m. m. Profver och färdiggjorda arbeten finnas till påseende.

Magda Kempe.

TJULANDER & C:o, VINHANDEL,

55 Drottninggatan 55,

rekommendera sitt välorterade lager af endast äkta utländska

Viner och Spirituosa.

Särskildt framhålls: finare Champ.-Cognac från de förnämsta firmor, flere år här i lager, Bordeaux-viner af välkända firmor, hvitt Portvin, särdeles omtyckt, samt för sommarsäsongen: extra fint Kalkskålsvin à 3 kr. pr kanna. [313]

FRU IDA ÅQUIST

mottager elever i pianospelning så väl nybörjare som mera försigkomna. Anmälningstid mellan 10—12 f. m. Adr.: Östermalmsgatan 15, 2 tr. [514]

Konstväfnad.

Uti gammal-svensk konstväfnad gifves undervisning. Kursen börjar den 1 oktober. Anmälningar uti Kuller bod, Drottninggatan 36. [523]

Lacave y Ca, Cadiz. Äkta Spanska Viner i Stockholm. Försenska Terrassen och Kungsgatan n:r 7.